

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

<p>After the death of the two sons of Aharon, etc., “Speak to Aharon,” etc., “With this shall Aharon come into the Holy.” It is known that every arousal must be through Mayin Nukvin (feminine waters).</p>	<p>אֲחֵרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן וְגו' דְּבַר אֶל אַהֲרֹן וְגו' בְּזֹאת יָבוֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ יְדוּעַ שְׁכָל הַתְּעוֹרְרוֹת צָרִיךְ לִהְיוֹת עַל יְדֵי מַיִן נוֹקְבִין.</p>
<p>Now the level of Mayin Nukvin is the level of Eliyahu, as is known. And it turns out that every person's elevation of Mayin Nukvin is through the aspect of Eliyahu, which exists within every person and includes everything.</p>	<p>וְהִנֵּה בְּחִינַת מַיִן נוֹקְבִין הוּא בְּחִינַת אֱלִיהוּ כְּנוֹדָע, וְנִמְצָא כָּל הַעֲלָאת מַיִן נוֹקְבִין שֶׁל כָּל אָדָם הוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת אֱלִיהוּ שֶׁיֵּשׁ בְּחִינָה זוֹ בְּכָל אָדָם הַכּוֹלֵל הַכֹּל.</p>
<p>Therefore, our sages said: “Eliyahu appeared to him”—for everything that was hidden was revealed to him due to his righteousness. For within every person is this aspect [of Eliyahu], but it is in concealment.</p>	<p>וְלָכֵן אָמְרוּ רַז"ל נִגְלָה אֵלָיו אֱלִיהוּ כִּי כָּל מָה שֶׁהִנָּה בְּחִינַת הַסֵּתֶרָה נִגְלָה אֵלָיו עַל יְדֵי צִדְקוֹ, כִּי בְּכָל אָדָם יֵשׁ בְּחִינָה זוֹ אֲבָל הִיא בְּהַסֵּתֶרָה.</p>
<p>This is what Rabbi Yossi said (Berachos 3a): “One time I entered a ruin among the ruins of Jerusalem to pray, and Eliyahu of blessed memory came to me,” etc. That is, he entered to pray—meaning to cleave—to reattach what was destroyed from the ruins of Jerusalem, i.e., the complete fear (awe), which fell into shattering and was destroyed.</p>	<p>וְזֶהוּ שֶׁאָמַר ר' יוֹסִי (בְּרַחוֹת ג') פַּעַם אֶחָת נִכְנסְתִּי לְחוּרְבָּה אֶחָת מִחוּרְבוֹת יְרוּשָׁלַיִם לְהִתְפַּלֵּל וּבָא אֱלִיהוּ זְכוֹר לְטוֹב וְגו', רָצָה לוֹמַר שֶׁהוּא נִכְנס לְהִתְפַּלֵּל – הוּא לְשׁוֹן דְּבָקוּת – לְדַבֵּק מֵה שֶׁנִּחְרַב מִחוּרְבוֹת יְרוּשָׁלַיִם – הִיא יִרְאָה שְׁלֵמָה – וְנִפְלָה בְּשִׁבְרָה וְנִחְרַב.</p>
<p>Eliyahu came—this is the aspect of Mayin Nukvin—and stood guard at the entrance. He waited at the entrance of the body, which is speech, so that the Mayin Nukvin should rise through the aspect of Eliyahu until I finished my prayer.</p>	<p>בָּא אֱלִיהוּ – הוּא בְּחִינַת מַיִן נוֹקְבִין – וְשָׁמַר לוֹ עַל הַפֶּתַח, הִמָּתִין עַל פֶּתַח הַגּוּף – הוּא הַדְּבּוּר – שֶׁיַּעֲלֶה מַיִן נוֹקְבִין עַל יְדֵי בְּחִינַת אֱלִיהוּ עַד שֶׁסִּימַמְתִּי תְּפִלָּתִי.</p>
<p>Meaning, that my entire prayer was raising Mayin Nukvin through him. After I finished, he said to me, “Peace to you, my teacher.” That is, since through his prayer and speech there was an arousal of Mayin Nukvin, he is called “Rabbi,” and he is his student who caused the flow in the aspect of a rav who bestows to his student.</p>	<p>ר"ל שְׁכָל תְּפִלָּתִי כְּלָה הִיטָה מַעֲלָה מַיִן נוֹקְבִין עַל יְדוּ. לְאַחַר שֶׁסִּימַמְתִּי אָמַר לוֹ שְׁלוֹם עָלֶיךָ רַבִּי. ר"ל כִּיִּן שָׁעַל יְדֵי תְּפִלָּתוֹ וְדְבּוּרוֹ הִיטָה הַתְּעוֹרְרוֹת בְּחִינַת מַיִן נוֹקְבִין – נִקְרָא רַבִּי – וְהוּא תַלְמִידוֹ – שֶׁהוּא גֶרֶם הַשִּׁפְעָה בְּבְחִינַת רַב הַמְּשַׁפֵּיעַ לְתַלְמִידוֹ.</p>
<p>And he responded: “Peace to you, my teacher and my master,” for in any case, the essence is through the aspect of Eliyahu that the Mayin Nukvin was elevated. He showed him the path upward to draw down flow—and understand this well.</p>	<p>וְהָשִׁיב לוֹ שְׁלוֹם עָלֶיךָ רַבִּי וּמוֹרִי כִּי עַל כָּל פְּנִים הָעֶקֶר עַל יְדֵי בְּחִינַת אֱלִיהוּ הוּעֲלָה הַמַּיִן נוֹקְבִין וְהוּא הוֹרָה הַדֶּרֶךְ לָלֶךְ בְּהַ לְמַעֲלָה לְגֵרוֹם הַשִּׁפְעָה וְהַבִּין.</p>

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

Therefore it is written "After the death of the two sons of Aharon"—they are Nadav and Avihu, and it is known that they were attached and became a single level in the soul of Pinchas, which is Eliyahu. And they are the aspect of Mayin Nukvin, as is known.	לכן פתיב אחרי מות שני בני אהרן והם נדב ואביהוא שידוע שהם נצמדו יחד והיו לבחינה אחת בנשמת פנחס זו אליהו והם הבחינה מיין נוקבין פנודע.
Therefore it says, "With this shall Aharon come into the Holy"—through the aspect of "this," which is the aspect of Eliyahu, must the Mayin Nukvin come to holiness above. Understand this well.	לכן אמר בזאת יבוא אהרן אל הקדש על ידי בחינת "זאת", בחינת אליהו, צריך לבוא המיין נוקבין אל הקדשה למעלה והבין.
And behold, there are many permutations in the aspect of Eliyahu; each permutation is one level, and each person according to his level has a connection to one permutation.	והנה יש כמה צרופים בבחינת אליהו, כל צרופ הוא בחינה אחת, וכל אדם כפי בחינתו יש לו בחינה מצרופ אחת.
And this is [the meaning of] (Isaiah 19:1) "Behold, Hashem rides on a light cloud"—this refers to aviyus (coarseness), meaning that Hashem extends His life-force and flow through 130 (kuf-lamed) aspects of Eliyahu, which are 130 permutations.	וזהו (ישעיה י"ט, א') הנה ד' רכב על עב קל – הוא עביות – ר"ל שהקב"ה ממשיך חיותו ושפעו על ידי ק"ל בחינות אליהו שהם ק"ל צרופים.
And each person must reveal this aspect.	ונצריך כל אחד לגלות בחינה זו.
Moshe requested (Bamidbar 14:17) "Now let the strength of Hashem be magnified"—what is in concealment, the aspect of smallness, should be magnified and come to the level of greatness and be revealed in actuality. Understand this well.	משה היה מבקש (במדבר י"ד, י"ז) ועתה יגדל נא כח ד' – מה שהוא בהסתתר – בחינת קטנות – יגדל ויבוא לבחינת גדלות ויתגלה בפעל – והבין.
Were it not that Your Torah was my delight, then I would have perished in my affliction. When the Holy One, blessed be He, said to Moshe, "And you shall bring near to yourself Aharon your brother" (Shemos 28:1), Moshe saw [this] and it appeared bad to him. The Holy One said to Moshe: "The Torah was Mine and I gave it to you. If not for it, I would have lost My world." Until here is the language of the Midrash.	לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעיני. כשאמר הקדוש ברוך הוא למשה: "ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך" (שמות כ"ח, א') – ראה משה ורעה בעיניו. אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: "התורה שלי היתה ונתתינה לך, שאלמלא היא – אבדתי את עולמי." עד כאן לשון המדרש.
The matter is as follows: It is written (Vayikra 16:1–2), "After the death of the two sons of Aharon, when they drew near before Hashem, and they died. Speak to Aharon your brother, that he should not come at all times into the Holy... With this shall Aharon come into the Holy."	הענין הוא: פתיב (ויקרא ט"ז, א'–ב'): "אחרי מות שני בני אהרן בקרבנותם לפני ה' וימתו. דבר אל אהרן אחיך ואל יבוא בכל עת אל הקדש... בזאת יבוא אהרן אל הקדש."

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

For Nadav and Avihu in their service and complete righteousness fulfilled their souls, and gave themselves over to death in their wondrous cleaving—so much so that their souls remained bound to the Supernal Light, in the secret of <i>Mayin Nukvin</i> (feminine waters), and their souls left them as one.	פי נדב ואביהוא בעבודתם וצדקתם השלמה – השלימו את נפשם, ומסרו את עצמם למיתה – בהתדבקות נפלאה, עד שנשארה נשמתם דבוקה באור העליון – בסוד מיין נוקבין – ויצאה נשמתם כאחד.
This is [the meaning of] “when they drew near before Hashem and they died”—that they drew so near and cleaved with great attachment and longing that their souls were hidden and cleaved above.	וזהו "בקרבתם לפני ה' וימתו" – שכל כך קרבו ונדבקו בדבקות ותשוקה גדולה עד שנגנזה נשמתם ונדבקה למעלה.
However, in truth, one who serves with such wondrous cleaving ought to draw down renewed vitality from Above to himself during his lifetime, as it is said (Devarim 4:4), “And you who cleave to Hashem your God are all alive today”—for by cleaving, life is increased, for that is His will, to give life to the living.	אבל באמת העובד עבודה כזו בדבקות נפלאה – חוזר וממשיך שפע חיים מלמעלה אליו בחייו, כאמור (דברים ד', ד'): "ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים בלכם היום", שממדת הדבקות נתוסף חיים, כי זה רצונו יתברך – המחיה חיים.
However, because there was a sin in them which impeded [this], according to the words of our sages—whether it was that they were intoxicated with wine (Vayikra Rabbah 20:9), or that they rendered halachic rulings, etc.—this prevented that flow from descending back upon them in the manner of reflected light, and so their souls remained cleaving above, in the secret of <i>Mayin Nukvin</i> .	אלא מפני שהיה בהם חטא המעכב על פי דברי רז"ל – באמרו שתניי יין וגו' או שהורו הלכה וגו' – נמנע מהם השתלשלות השפע שהוא באור החזר אליהם, ונשארו נשמותיהם דבוקות שם בסוד מיין נוקבין.
Therefore, He warned Aharon and said, “And he shall not come at all times...”—meaning that truly, all the devotions of the righteous must be in this manner, to give over their soul in the secret of <i>Mayin Nukvin</i> . This is [the meaning of] “And he shall not come at all times into the Sanctuary,” for it is not possible to enter at all times into the Holy, but “with this shall he come,” i.e., with the level of “this” of his sons, who were in the secret of <i>Mayin Nukvin</i> .	על כן הזהיר את אהרן ואמר: "ואל יבוא בכל כו" – רצון לומר שבאמת כל עבודות הצדיקים צריה להיות על דרך זה – למסור נפשם בסוד מיין נוקבין. וזהו "ואל יבוא בכל עת אל הקדש", כי אי אפשר לבוא בכל עת אל הקדש כי אם "בזאת יבוא" וגו' – בבהינות. "זאת" של בניו שהיו בסוד מיין נוקבין.
However, not in the manner that his sons died and their souls remained hidden there, but rather to increase vitality and holiness to him through this. And this is [the meaning of] “and he shall not die” as his sons died.	אך לא כדרך שמתו בניו ונשארו גנוזות שם, רק להוסיף שפע חיים וקדושה אליו על ידי זה. וזהו: "ואל ימות" – כדרך שמתו בניו.

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

And thus said Moshe Rabbeinu, peace be upon him, when Hashem told him, "Through those who are near Me I shall be sanctified," he said: I thought that the house would be sanctified either through me or through you—for his desire was to be in the secret of <i>Mayin Nukvin</i> . However, Hashem did not agree, for it is known that the main arousal must be from below to above, the secret of female toward male, as it is written (Bereishis 3:16): "And to your husband shall be your longing."	ולכן אמר משה רבינו ע"ה כשאמר לו הקדוש ברוך הוא: "בקרבי אקדש", סבור הייתי שיתקדש הבית או בי או בך – שהיתה תשוקתו להיות בסוד מיין נוקבין. אבל הקדוש ברוך הוא לא כן עמדו, כי ידוע שעקר התעוררות צריך להיות מעלמא תמאָה לגבי עילאָה – סוד נוקבא לגבי דכורא, כדכתיב (בראשית ג', ט"ז): "ואל אישה תשוקתך".
However, Moshe Rabbeinu, peace be upon him, who is called the husband of the Matronita (i.e., the Shechinah), is in the secret of male, and it is not possible for his longing to be in the secret of <i>Mayin Nukvin</i> . For the lower levels, which are called "paupers," must yearn to ascend and awaken like the female toward the male.	אבל משה רבינו ע"ה הנקרא בעלה דמטרוניתא – אם כן הוא בסוד דכר, ואי אפשר להיות תשוקת העלתו בסוד מיין נוקבין, כי המדרגות התחתונות – הנקראים דלים – צריכים להשתוקק ולהתעלות ולהתעורר – כנוקבא לגבי דכורא.
But Moshe, to whom the Torah was given and is called "The Torah of Moshe," he is the secret of male—the husband of the Matronita. If he were to ascend in the secret of <i>Mayin Nukvin</i> , then the lower-level paupers would be lost and not be able to ascend, for they are not from his aspect.	אבל משה שנמסרה לו התורה ונקראת תורת משה – והוא סוד דכר, בעלה דמטרוניתא – אם היה מתעלה בסוד מיין נוקבין – היו המדרגות הדלים אבודים ואינם מתעלים כי אינם מבחינתו.
Therefore, when Hashem said to Moshe, "You shall bring near to yourself Aharon your brother," Moshe saw that Aharon too would draw near to his level and be equal to him, and that they would both no longer be in the secret of <i>Mayin Nukvin</i> —and this was bad in Moshe's eyes, for he thought: at least, let it be either through me or through you.	ולכן כשאמר הקדוש ברוך הוא למשה: "ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך", ראה משה שגם אהרן יתקרב לבחינתו ושונה לו – ולא יהיו שניהם לבחינת מיין נוקבין – רעה למשה – כי סבור היה: או בי או בך.
But Hashem said to him: "The Torah was Mine and I gave it to you. And you are in the level of Torah—the secret of male, husband of the Matronita. And it is impossible for you to ascend in the delight of <i>Mayin Nukvin</i> , for Hashem longs for this, and it must come as arousal from the female toward the male."	אבל אמר לו הקדוש ברוך הוא: "התורה שלי היתה ונתתיָה לך, ואתה במדרגת התורה – סוד דכר, בעלה דמטרוניתא – ואי אפשר לעלות בסוד שעשוע המיין נוקבין – שהקדוש ברוך הוא משתוקק לזה – שצריך התעוררות מנוקבא לגבי דכורא.
This is [the meaning of], "If not for it [i.e., the Torah], I would have lost My world"—meaning, the arousal of the female. "I would have lost the lower levels." And this is "then I would have perished in my affliction"—they are the levels of the paupers who long to ascend.	זהו: "שאלמלא היא" – ר"ל התעוררות הנוקבא – "אבדתי את עולמי" – המדרגות התחתונות. וזהו: "אז אבדתי בעיני" – הם מדרגות הדלים המשתוקקים לעלות.

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

And this is, "Had Your Torah not been my delight..."—that had I not given the Torah to you, <i>you</i> would have been My delight. But even through the Torah it is not possible—for then I would have lost [those] in my affliction, etc.	וזהו: "לוֹלִי תוֹרַתְךָ שֶׁעָשׂוּעִי" – שְׁאַלְמָלָא לֹא נִתְּנִי לְךָ אֶת הַתּוֹרָה – הִיִּית אִתָּה שֶׁעָשׂוּעִי. אָכֵל גַּם עַל יָדִי הַתּוֹרָה – אִי אֶפְשָׁר – כִּי אִזּוּ אֲבִדְתִּי בְּעָנְיִי וְכו'.
Therefore He warned Aharon and said, "And he shall not come at all..."—meaning, that truly all the devotions of the righteous must be in this manner: to give over their souls in the secret of <i>Mayin Nukvin</i> . And this is [the meaning of] "And he shall not come at all times," for it is impossible to come at all times into the Holy, but only "with this shall he come," etc.—with the aspect of <i>Zos</i> (this) of his sons, who were in the secret of <i>Mayin Nukvin</i> .	עַל כֵּן הִזְהִיר אֶת אַהֲרֹן וְאָמַר וְאֵל יְבוֹא בְּכָל כּו' – רְצוֹן לֹמַר שֶׁבְּאַמְתָּ כָּל עֲבֻדוֹת הַצְּדִיקִים צָרִיךְ לִהְיוֹת עַל דֶּרֶךְ זֶה: לְמַסּוֹר נַפְשָׁם בְּסוֹד מֵיִן נוּקְבִין, וְזֶהוּ וְאֵל יְבוֹא בְּכָל עֵת, שֶׁבְּלִמְי אֶפְשָׁר לְבוֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, כִּי אִם בְּזֹאת יְבוֹא וְגו' – בְּבַחֲיִנַת זֹאת שֶׁל בְּנֵי שִׁהִי בְּסוֹד מֵיִן נוּקְבִין.
However, not in the manner that his sons died and their souls remained hidden there, but rather to add vitality and holiness to him through this. And this is [the meaning of] "and he shall not die"—like the way his sons died.	אֲף לֹא כְּדֶרֶךְ שִׁמְתוֹ בְּנֵי וְנִשְׁאַרוּ גִנוּזוֹת שָׁם, רַק לְהוֹסִיף שֶׁפֶּעַ חַיִּים וּקְדוּשָׁה אֵלָיו עַל יָדֵי זֶה. וְזֶהוּ וְאֵל יָמוּת – כְּדֶרֶךְ שִׁמְתוֹ בְּנֵי.
Therefore Moshe Rabbeinu, peace be upon him, said when Hashem told him, "Through those who are near to Me shall I be sanctified," that he had thought the house would be sanctified either through himself or through Aharon—for his desire was to be in the secret of <i>Mayin Nukvin</i> .	וְלָכֵן אָמַר מֹשֶׁה רַבֵּינוּ ע"ה כְּשֶׁאָמַר לוֹ הַקֹּדֶשׁ בְּקִרְבִּי אֶקְדֹּשׁ, סְבוֹר הִיִּית שִׁתְּקַדֵּשׁ הַבַּיִת אוֹ בִּי אוֹ בְּךָ – שֶׁהִיִּתָּה תְּשׁוּקָתוֹ לִהְיוֹת בְּסוֹד מֵיִן נוּקְבִין.
However, Hashem did not agree, because it is known that the primary arousal must be from below to above—the secret of female to male—as it is written (Bereishis 3:16): "And to your husband shall be your desire."	אָכֵל הַקֹּדֶשׁ לֹא כֵן עָמְדוֹ, כִּי יְדוּעַ שֶׁעֲשָׂר הַתְּעוֹרְרוֹת צָרִיךְ לִהְיוֹת מֵעֲלָמָא תַּתָּא לְגַבִּי עֵילָאָה, סוֹד נוּקְבָא לְגַבִּי דְּכוּרָא, כְּדִקְתִּיב (בְּרֵאשִׁית ג', ט"ז): וְאֵל אִישׁוֹ תְּשׁוּקָתוֹ.
But Moshe Rabbeinu, peace be upon him, who is called the Husband of the Matronita, is in the secret of male, and it is not possible for his longing to ascend in the secret of <i>Mayin Nukvin</i> .	אָכֵל מֹשֶׁה רַבֵּינוּ ע"ה, הַנִּקְרָא בְּעֵלָה דְּמַטְרוֹנִיתָא, אִם כֵּן הוּא בְּסוֹד דְּכָר, וְאִי אֶפְשָׁר לִהְיוֹת תְּשׁוּקָת הַעֲלָתוֹ בְּסוֹד מֵיִן נוּקְבִין.
Because the lower levels, called "paupers," must yearn and ascend and awaken like the female to the male.	כִּי הַמַּדְרָגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת, הַנִּקְרָאִים דְּלִים, צָרִיכִים לְהִשְׁתַּקֵּק וּלְהִתְעַלּוֹת וּלְהִתְעוֹרֵר כְּנוּקְבָא לְגַבִּי דְּכוּרָא.
But Moshe, to whom the Torah was given and it is called "The Torah of Moshe," he is the secret of male—the Husband of the Matronita. If he were to ascend in the secret of <i>Mayin Nukvin</i> , then the lowly levels would be lost and unable to ascend, because they are not of his level.	אָכֵל מֹשֶׁה, שֶׁנִּמְסְרָה לוֹ הַתּוֹרָה וְנִקְרָא תּוֹרַת מֹשֶׁה, וְהוּא סוֹד דְּכָר, בְּעֵלָה דְּמַטְרוֹנִיתָא, אִם הִיָּה מִתְעַלָּה בְּסוֹד מֵיִן נוּקְבִין, הִיָּה הַמַּדְרָגוֹת הַדְּלִים אֲבוּדִים וְאִינָם מִתְעַלִּים כִּי אִינָם מִבְּחִינָתוֹ.

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

Therefore, when Hashem said to Moshe, "And you shall bring near to yourself Aharon your brother," Moshe saw that even Aharon would be drawn to his level and equal to him, and they would both not be in the level of <i>Mayin Nukvin</i> —this was bad in Moshe's eyes, for he thought it should be at least either through me or through you.	ולכן כשצמר הקב"ה למשה ואהרן הקרב אליהם את אהרן אחיה, ראה משה שגם אהרן יתקרב לבחינתו ושונה לו, ולא יהיו שניהם לבחינת מיין נוקבין – רעה למשה, כי סבור היה או בי או בך
In any case, Hashem said to him: "The Torah was Mine, and I gave it to you. And you are in the level of Torah, the secret of male—the Husband of the Matronita—and you cannot ascend in the delight of <i>Mayin Nukvin</i> , for Hashem desires this: there must be arousal from the female to the male."	על כל פנים אמר לו הקב"ה: התורה שלי היתה ונתתיה לך, ואתה במדרגת התורה, סוד דכר, בעלה דמטרוניתא, ואי אפשר לעלות בסוד שעשוע המיין נוקבין, שהקב"ה משתוקק לזה – שצריך התעוררות מנוקבא לגבי דכורא
This is [the meaning of] "Had it not been for her," meaning, the arousal of the female, "I would have lost My world"—i.e., the lower levels. And this is, "Then I would have perished in my affliction"—these are the pauper-levels who yearn to ascend.	זהו שאלמלא היא – רצון לומר התעוררות הנוקבא – אבדתי את עולמי, המדרגות התחתונות. וזהו אז אבדתי בעניי – הם מדרגות הדלים המשתוקקים לעלות
And this is "Had Your Torah not been my delight," meaning: Had I not given you the Torah, you would have been My delight. But even through the Torah, it is not possible, for then I would have lost them in my affliction, etc.	וזהו לולי תורתך שעשועי – שאלמלא לא נתתי לך את התורה – היית אתה שעשועי. אף על ידי התורה – אי אפשר, כי אז אבדתי בעניי וגו'
A bull of the herd—[this is] in the merit of Avraham, as it is said (Bereishis 18:7), "And Avraham ran to the cattle." And a ram for an elevation-offering—[this is] in the merit of Yitzchak, as it is said (ibid. 22:13), "And behold a ram—afterwards—was caught," etc. And goats are the male goats—[this is] in the merit of Yaakov, who took two kid goats.	בפר בן בקר – בזכות אברהם, שנצמר (בראשית י"ח, ז'): ואל הבקר רץ אברהם; ואיל לעולה – בזכות יצחק, שנצמר (שם כ"ב, י"ג): והנה איל אחר נאחז גוי; ועז – הם השעירים – בזכות יעקב שלקח שני גדיי עזים.
I have only [mention of] the Patriarchs—how do I know [this applies also to] the Matriarchs? Scripture teaches, " בד בבד (together with)." Until here is the language of the Midrash.	אין לי אלא אבות – אמהות מניין? תלמוד לומר: בד בבד. עד כאן לשון המדרש
The matter is: Hashem created His world with wisdom, understanding, and knowledge, as is explained in the verses (Mishlei 3:19): "Hashem founded the earth with wisdom," etc.	הענין הוא שהקב"ה ברא עולמו בהקמה בתבונה ובדעת, כמבואר בפסוקים (משלי ג', י"ט): ה' בהקמה יסד ארץ וגו'
And behold, Hashem, blessed is He and blessed is His Name, is without end and without limit—utterly boundless. Yet He created a world that is bounded.	והנה השם יתברך ב"ה וב"ש הוא אין סוף ואין תכלית, מבלתי גבול – וברא העולם שהוא בעל גבול
And how could [a world] emerge from boundlessness into boundedness?	ואיך יצא מבלתי גבול אל הגבול

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

Even though He contracted Himself, as it were, from the boundlessness, and the waves, and He clothed [it] in limitation and finitude...	אף שִׁנְתָּצֻמָּצָם כְּבִיכּוֹל מִבְּלִתִּי גָבוּל וְהִגְלִים, וְהִלְבִּישׁ... בְּגָבוּל וּבַעַל תְּכָלִית
...and He contracted, as it were, to the level of a point, which is called "Yud," Wisdom, as it is written (Tehillim 104:24): "You have made all with wisdom."	וְנִתְצַמְצָם כְּבִיכּוֹל לְבַחֲיִנַת נְקוּדָה הַנִּקְרָאת יו"ד, חֲכָמָה, כְּכֹתִיב (תְּהִלִּים ק"ד, כ"ד): כָּל־בְּחֻמָּה עָשִׂיתָ.
And afterward to understanding (Tevunah), and afterward to knowledge (Daas).	וְאַחֵר כֹּף לְתַבּוּנָה, וְאַחֵר כֹּף לְדַעַת
And He brought them forth, for He contracted, as it were, and measured in His wisdom a measure appropriate for the limited and finite.	וְהֵבִיאוֹם כִּי נִתְצַמְצָם כְּבִיכּוֹל, וְשִׁיר בְּחֻמָּתוֹ לְשִׁיעוֹר הַמִּגְבָּלִים וּבַעֲלֵי תְכָלִית
This is the aspect of the point called "Yud," for "Yud" is Chochmah.	הִיא בּוֹז נְקוּדָה הַנִּקְרָאת יו"ד, כִּי יו"ד הִיא חֲכָמָה
And afterward it expanded further, from cause to effect, and contracted more in the secret of Tevunah, which is the understanding of one matter from another.	וְאַחֵר כֹּף נִתְפָּשֵׁט יוֹתֵר מַעִילָה לְעֵלוֹל, נִתְצַמְצָם יוֹתֵר בְּסוֹד תַּבּוּנָה, שֶׁהִיא הִבְנַת דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר
And the one who contemplates, contemplates through the letters of thought, which are called the five outlets of the mouth—for speech is divided into five outlets.	וְהַמִּתְבּוֹנֵן מִתְבּוֹנֵן עַל יְדֵי אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַמַּחְשָׁבָה, הַנִּקְרָאִים ה' מוֹצְאוֹת הַפֶּה, שֶׁהַדְּבוּר נִחְלָק לָהּ מוֹצְאוֹת
And here they are only in thought and contemplation, and this is called "Hey Ilah" (Upper Hey).	וּבְכָאֵן הֵם רַק בְּהִרְהוּר וּבְהִתְבּוֹנְנוּת, וְנִקְרָאת ה"א עֵילָאָה
And therefore here the angels said (Tehillim 8:5)...	... (וְלָכֵן בְּכָאֵן אָמְרוּ הַמַּלְאָכִים (תְּהִלִּים ח', ה')
"What is man that You should remember him..." (Tehillim 8:5). And our sages said: they [the angels] protested when Hashem wanted to create man, saying that He should not create him, for he is destined to sin.	מַה־אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וְגו' (תְּהִלִּים ח', ה'), וְאָמְרוּ רַז"ל שֶׁקִּטְּרְגוּ בְּשִׁרְצָה הַקְּב"ה לְבְרוא אֶת הָאָדָם – שֶׁלֹּא יִבְרָאֵהוּ, כִּי מְעוּתָד הוּא לַחֲטוֹא
For <i>Binah</i> (understanding)—even though it is mercy—on its side awaken judgments.	כִּי בִינָה, אֲפִי-עֲלֵגָב דְּאִיהִי רַחֲמִי, מִסְטָרָה דִּינִין מִתְעָרִין
Because anything that enters into contemplation stands for questioning and investigation—through reflection—whether the matter is true or not.	כִּי כָל דָּבָר שֶׁבָּא לְהִתְבּוֹנְנוּת, קִיָּם לְשִׂאלָה וּלְחֻקָּר עַל יְדֵי הַהִתְבּוֹנְנוּת, אִם נִכוֹן הַדָּבָר אִם לֹא
Until Hashem answered them: "I have created teshuvah (repentance)," and He removed their complaint.	עַד שֶׁהִשְׁיבָם הַקְּב"ה: בְּרָאתִי תְּשׁוּבָה, וְסִילַק תְּלִוּנָתָם
And this is the secret of <i>Daas</i> , which balances, for it is called in the Zohar <i>Miskala</i> (scale), the one that weighs through the tongue of the scale—as will be explained below.	וְזֶהוּ סוֹד הַדַּעַת, הַמִּמְזֵג, כִּי נִקְרָא בְּזוֹהַר מִתְקָלָא, הַמְכַרִּיעַ עַל יְדֵי לְשׁוֹן הַמּוֹשְׁקָל, כְּאֲשֶׁר יִתְבָּאֵר לְקַמָּן

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

And once the matter was established on its foundation and proper structure, the secret of <i>Daas</i> was born—the intermediary.	ובין שהועמד הדבר על תלו ומכוננו – נולד סוד הדעת, הממצע.
And it is in the secret of <i>Vav</i> —a drawing down. Through this was drawn the flow of creation that had been in His thought, to reveal His Godliness below so that they might know Him, as will be explained.	ונקרא בסוד ו' – היא המשכה, שעל ידי זה נמשך שפע הבריאה שהיה במחשבתו יתברך – לגלות לתחתונים אלהותו, בגין דישתמודעון ליה, כאשר יתבאר.
And He created the world through His speech, as the verse says (Tehillim 33:6), “By the word of Hashem the heavens were made.”	וברא העולם על ידי דבורו, כמו שאמר הכתוב (תהלים ל"ג, ו'): בדבר ה' שמים נעשו.
And this is the <i>final Hey</i> —the secret of speech, the five outlets of the mouth.	וזהו ה' אחרונה, סוד הדבור, ה' מוצאות הפה.
Therefore, man must be and be crowned with these levels, and ascend from below to above and cleave to these three aspects of Him, may He be blessed.	ועל כן האדם צריך להיות ולהתעטר בכתינות אלו, ולעלות ממטה למעלה, ולהדבק בג' פתינות אליו יתברך.
And therefore we say in all our prayers: “The God of Avraham, the God of Yitzchak, and the God of Yaakov.”	ועל כן אנו אומרים בכל תפלותינו: אלהי אברהם, אלהי יצחק, ואלהי יעקב.
And our sages interpreted: when Hashem said to Avraham (Bereishis 12:1–2), “Go for yourself from your land,” etc....	ורשו רז"ל: כשאמר הקב"ה לאברהם (בראשית י"ב, א...ב): לך-לך מארצך וגו'.
“And I will make you into a great nation”—this is what we say: <i>The God of Avraham</i> .	ואעשה לגוי גדול – זהו שאומרים: אלהי אברהם.
“And I will bless you”—this is what we say: <i>The God of Yitzchak</i> .	ואברכה – זהו שאומרים: אלהי יצחק.
“And I will make your name great”—this is what we say: <i>The God of Yaakov</i> .	ואגדלה שמך – זהו שאומרים: אלהי יעקב.
Could it be that they should conclude with all of them? Scripture says: “And you shall be a blessing”—through you they conclude.	יוכל יהיו חותמין בכולן? תלמוד לומר: והיה ברכה – בך חותמין.
The intention is: just as Hashem created the world with His wisdom, understanding, and knowledge, in order that He be known, so too man must, through these levels, cleave to Hashem.	הכוונה היא: כי כמו שהקב"ה ברא בחקמתו ובתבונתו ובדעתו את העולם – בגין דישתמודעון ליה – כן צריך האדם על ידי מדרגות אלו להדבק בהם אל השם.
And behold, Avraham was the first to reveal His Godliness in the world and made it known and spread it through the world by means of himself.	והנה אברהם היה ראשון שגלה אלהותו בעולם, ופרסמה ונתפשטה בעולם על ידי עצמו.
And he thereby became a chariot for Him, may He be blessed—for His holy wisdom, which was contracted, as it were, in order to reveal His Godliness to the creations so that they may know Him.	ונעשה בזה מרכבה אליו יתברך, לחקמתו הקדושה, שנתצמצמה כביכול – כדי לגלות אלהותו לנבראים בגין דישתמודעון ליה.

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

And this is (Yeshayah 16:5), “And the throne shall be established through kindness”—that through Avraham, who is called <i>Chesed</i> , the throne and the chariot were prepared for His thought and holy wisdom.	וְזֶהוּ (יִשְׁעִיָּה ט"ז, ה'): וְהָיוּ בַּחֲסֵד כִּסֵּא – שֶׁעַל יְדֵי אַבְרָהָם הִנָּקְרָא חֲסֵד, הוּכַן הַכִּסֵּא וְהַמְרָכָבָה לְמַחְשַׁבְתּוֹ וְחֻכְמָתוֹ הַקְדוּשָׁה
After that: “The God of Yitzchak”—this is the secret of <i>Binah</i> , from which side judgments are awakened, as explained above regarding “What is man...”	אַחֵר כֵּן: אֱלֹהֵי יִצְחָק – סוּד הַבִּינָה, דְּמַסְטֵרָה דִּינִין מִתְעָרִין, כְּנֻזָּר לְמַעֲלָה בְּסוּד מָה אָנוּשׁ
And after that: “And the God of Yaakov”—here a <i>Vav</i> is added, for it is the secret of drawing down, as explained above in the secret of the <i>Vav</i> of <i>Daas</i> , which mediates.	וְאַחֵר כֵּן: וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב – בְּכָאֵן נִתְוַסֵּף וּו, כִּי הוּא סוּד הַהִמְשָׁכָה, הַמְבוֹאֵר לְמַעֲלָה בְּסוּד וּו דַּעַת הַמְכַרִּיעַ
And therefore, they interpreted in the Midrash HaNe'elam: <i>Lech Lecha</i> refers to the soul, which is called Av-Ram (א"ב ר"ם) , for its source is from a lofty place. From there, Hashem warns: <i>Lech Lecha</i> —return to your root.	וְעַל כֵּן דָּרְשׁוּ בַּמִּדְרָשׁ הַנֶּעְלָם: לֵךְ-לֵךְ – עַל הַנִּשְׁמָה, שֶׁנִּקְרָאת א"ב ר"ם, שֶׁמְקוּרָהּ מִמָּקוֹם רַם, שֶׁמִּזְוֵהִיר הַקֶּבֶץ ה': לֵךְ לֵךְ לְשִׁרְשָׁךְ
“From your land”—from your <i>earthliness</i> . “And from your birthplace”—the intent is: for man is born from a drop, as our sages said: “From a ram you came? From a putrid drop.”	מֵאַרְצְךָ – מֵאַרְצִיּוֹת שְׁלֵךְ; וּמִמּוֹלַדְתְּךָ – הַכּוֹנֵנָה: כִּי הָאָדָם נוֹלֵד מִטְּפָה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל: מֵאֵיל בָּאתָ? מִטְּפָה סְרוּחָה
And the matter is: truly, everything was created <i>yesh me'ayin</i> (something from nothing), for Hashem is called <i>Ayin</i> (Nothing).	וְהַעֲנִין הוּא שֶׁבְּאַמְתָּ הַכֹּל נִבְרָא יֵשׁ מֵאַיִן, כִּי הַקֶּבֶץ ה' "נִקְרָא אֵיין"
However, He contracted Himself from <i>Ayin</i> to <i>Yesh</i> , from infinite to finite, as explained above.	רַק שֶׁנִּתְצַמְצַם מֵאַיִן לֵיֶשׁ, מִבְּלִתִּי גְבוּל אֶל הַגְּבוּל, כְּמִבּוֹאֵר לְמַעֲלָה
And the first contraction, which is called <i>Yesh</i> , is the letter Yud , which is called <i>Chochmah</i> , as said above.	וְהַצְמָצוּם הָרִאשׁוֹן הִנָּקְרָא יֵשׁ – הוּא הַיּוֹד הִנָּקְרָא חֻכְמָה, כְּנֻזָּמָר לְמַעֲלָה
And likewise, the offspring of man—from <i>Ayin</i> to <i>Yesh</i> —is initially in the aspect of a drop, the secret of the Yud .	וְכֵן גַּם תּוֹלְדוֹת הָאָדָם מֵאַיִן אֶל הַיֵּשׁ – הוּא מִתְחִלָּה בְּבְחִינַת טְפָה, סוּד יוֹד
And the active power within the result is the <i>Ayin</i> , as will be explained below in the next discourse, with Hashem's help.	וְכֹחַ הַפּוֹעֵל בְּנִפְעָל – הוּא הָאֵיין, כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר לְקַמָּן בְּדִרּוֹשׁ הַבָּא בְּס"ד
And this is “from your birthplace”—this is the birth of the drop alluded to in the Yud ; from there go forth and bind yourself to the higher level, the aspect of <i>Chochmah</i> , called Yud .	וְזֶהוּ: וּמִמּוֹלַדְתְּךָ – הִיא הַהוֹלָדָה שֶׁל הַטְּפָה, הָרוּמָז בַּיּוֹד – מִשָּׁם תֵּלֵךְ וְתִתְקַשֵּׁר בַּמְדְּרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה, בְּחִינַת חֻכְמָה הִנָּקְרָאת יוֹד
And this is “from the house of your father,” for the drop is from the higher Father—this is the secret of <i>concealed Chochmah</i> .	וְזֶהוּ: וּמִבֵּית אָבִיךָ – כִּי הַטְּפָה הִיא בֵּית אָבִיךָ הָעֲלִיּוֹן, סוּד הַחֻכְמָה הַגְּנוּזָה
And you will come to a higher land and be connected and crowned in the upper aspects.	וְתִבּוֹא לְאַרְץ עֲלִיּוֹנָה, וְתִתְקַשֵּׁר וְתִתְעַטֵּר בְּבְחִינּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת
This is “And I will make you into a great nation”—which is what we say, as explained above: the three aforementioned aspects.	זֶהוּ: וְאֶעֱשֶׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל, שֶׁהוּא שְׂאוֹמְרִים וגו' – כְּמִבּוֹאֵר לְמַעֲלָה ג' בְּחִינּוֹת הַנ"ל

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

However, the essential thing is the first point—the secret of <i>Chochmah</i> , for (Koheles 7:12), “Wisdom gives life to its possessor.”	אָבֵל הָעֵקֶר הוּא הַנִּקְוָדָה הָרִאשׁוֹנָה, סוּד הַחֲכָמָה, כִּי (קֹהֵלֶת ז', י"ב): הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְּעָלֶיהָ.
And it turns out that one who is connected to the points of <i>Chochmah</i> is protected from all sin and guilt.	וְנִמְצָא: מִי שֶׁקְשׁוּר בְּנִקְוֹדוֹת הַחֲכָמָה – נִשְׁמָר מִכָּל חֵטָא וְאַשָׁם.
Therefore, it said: “Could it be that they should conclude with all [the Patriarchs]?” Scripture said: “And you shall be a blessing”—in you they conclude.	וְלָכֵן אָמַר: יוֹכֵל יִהְיֶה חוֹתְמִין בְּכוֹלָן? – תִּלְמוּד לומר: יִהְיֶה בְּרָכָה – בְּךָ חוֹתְמִין.
That is: the conclusion, end, and purpose of the matter is to be bound in you, in your aspect—to be a chariot for His wisdom, blessed be He, in the secret of “And with kindness, a throne was established.”	רְצוֹן לומר: הַתְּחִימָה וְסוֹף וְתַכְלִית הַדְּבָר – הוּא לְהַתְקַשֵּׁר בְּךָ, בְּבְחִינַתְּךָ, לְהִיּוֹת מְרַכֵּבָה לְחֲכָמָתוֹ. יִתְבָּרַךְ, בְּסוּד וְהָפֵן בְּחֶסֶד כְּסֵא.
And then “Wisdom will give life,” and there will not be (Mishlei 5:5), “Her feet descend to death”—Heaven forbid.	וְאִזּוֹ הַחֲכָמָה תַּחֲיָה, וְלֹא יִהְיֶה (מִשְׁלֵי ה', ה'): רַגְלֶיהָ יִורְדוֹת מָוֶת, חֵס וְשָׁלוֹם.
This is “a bull of the herd”—in the merit of Avraham. Therefore, it is written: “for a sin offering”—meaning, in the merit of Avraham and his level, one is protected from coming to sin.	זֶהוּ פֶרֶךְ בֶּן בָּקָר, בְּזִכּוֹת אַבְרָהָם. עַל כֵּן כְּתִיב: לְחֵטְאֵת – רְצוֹן לומר: בְּזִכּוֹת אַבְרָהָם וּבְחִינָתוֹ נִשְׁמָר שְׁלֹא יָבוֹא לְיָדֵי חֵטָא.
And the ram for an elevation-offering is in the merit of Yitzchak, for it is written (Mishlei 19:21), “Many thoughts are in a man's heart, but the counsel of Hashem, it will stand.”	וְאִיל לְעוֹלָה – בְּזִכּוֹת יִצְחָק, כִּי כְּתִיב (מִשְׁלֵי י"ט, כ"א): רַבּוֹת מַחְשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וְעֲצַת ה' הִיא תִקּוּם.
The intention is: one should not say, “How can I serve Hashem, when alien thoughts surround me—foreign and distracting?”	הַפְּנוּנָה בְּזֶה: שְׁלֹא יֵאמַר הָאָדָם: אֵיכָכָה אוֹכֵל לַעֲבֹד אֶת ה', וְהִנֵּה הִקִּיפוּ אוֹתִי זָרִים – מַחְשְׁבוֹת זָרוֹת – הַמְטַרְדִּים אוֹתִי?
Therefore Scripture informed us: it is not so. For those thoughts want and long to ascend—each one to its root. That is why they came to you—to elevate them and connect them, as is known.	עַל כֵּן הוֹדִיעֵנו הַכָּתוּב: כִּי לֹא כֵן הוּא. כִּי הַמַּחְשְׁבוֹת הֵנָּה רוֹצוֹת וּמַשְׁתַּוְּקָקוֹת לְהִתְעַלּוֹת, כָּל אַחַת לְמָקוֹם שֶׁרָשָׁה – עַל כֵּן הִגִּיעוּ עֲדֶיךָ, לְהַעֲלוֹתָם וּלְקַשְׁרָן, כְּנוֹדָע.
Through each thought, one brings it to its root to cleave it above.	עַל יְדֵי כָּל מַחְשְׁבָה – מָקוֹם שֶׁרָשָׁה – לְהַדְבִּיקָהּ.
This is: “Many thoughts are in a man's heart, but the counsel of Hashem”—Hashem sends you and gives you advice through them so that it may stand, i.e., the thought will stand and rise upward.	זֶהוּ: רַבּוֹת מַחְשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וְעֲצַת ה' – הַקֶּבֶץ שׁוֹלֵחַ לָךְ וְנוֹתֵן לָךְ עֲצָה עַל יְדֵי זֶה, כְּדֵי שֶׁהִיא תִקּוּם, רְצוֹן לומר: הַמַּחְשְׁבָה תִקּוּם וְתִתְעַלֶּה לְמַעְלָה.
Then all the thoughts are sweetened, for judgments are only sweetened at their root.	וְאִזּוֹ נִמְתְּקוּ כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת, כִּי אֵין הַדִּינִין נִמְתְּקִין אֶלָּא בְּשִׁרְשָׁן.

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

And this is the secret of <i>Binah</i> , from which judgments awaken, and when man contemplates and elevates them, they are sweetened. This is the ram in the merit of Yitzchak—the secret of judgments, to sweeten them in the secret of <i>Binah</i> .	וְזֶהוּ סוּד בִּינָה, דְּמִסְטֶרֶה דִּינִין מִתְעָרִין, וְכִשְׁמִתְבּוֹנֵן הָאָדָם וּמַעֲלָה אוֹתָן – נִמְתְּקִים. זֶהוּ אֵיל בְּזִכּוֹת יִצְחָק, סוּד הַדִּינִין לְהַמְתִּיקוֹן בְּסוּד בִּינָה.
And the goats are in the merit of Yaakov—the secret of <i>Daas</i> —which in the Zohar is called <i>Miskala</i> (the scale), for that is the place of choice, to know good and evil: “And you shall choose life.”	וְהַשְּׂעִירִים בְּזִכּוֹת יַעֲקֹב, סוּד הַדַּעַת, וְהוּא הַנִּקְרָא בְּזֶהוּ בְּסוּד מִתְקָלָא, כִּי שָׁם מְקוֹם הַבְּחִירָה לְדַעַת טוֹב וָרָע, וּבְחִירַת בְּחַיִּים.
And there are two paths there: right and left. But the tongue of the scale balances them and places them on the middle, integrating and connecting left to right—and everything becomes right.	וְשָׁם שְׁנֵי דְרָכִים – יְמִין וּשְׂמָאל, אָכֵל הַלְשׁוֹן הַמְכַרֵּיעַ וּמַעֲמִידֵם עַל הַמְצוּעַ, וּמְכַלֵּל וּמְקַשֵּׁר שְׂמָאלָא בִּימִינָא, וְנִנְעָשֶׂה הַכֹּל יְמִינָא.
Therefore, there were two goats: one for Hashem and one... representing right and left.	וְלָכֵן הָיוּ ב' שְׂעִירִים, אֶחָד לַה' וְאֶחָד לַגּו' – יְמִין וּשְׂמָאל.
And the left goat carried all their sins to a desolate land, for everything was sweetened—and thus, the accuser had no permission.	וְהַשְּׂעִיר הַשְּׂמָאלִי נִשָּׂא אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם אֶל אֶרֶץ גִּזְרָה, כִּי נִמְתַּק הַכֹּל, וְלָכֵן לִית לִיה רְשׁוּתָא לְאַסְטוּנָא.
And therefore David HaMelech, peace be upon him, said (Divrei HaYamim I 28:9), “Know the God of your father and serve Him,” because the essence of service is through <i>Daas</i> —where there is choice.	וְלָכֵן אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ ע"ה (דְּבָרֵי הַיָּמִים א כ"ח, ט'): דַּע אֶת אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעַבְדֵהוּ, כִּי עֶשֶׂר הָעֲבוֹדָה הוּא עַל יְדֵי הַדַּעַת, שָׁשֶׁם הַבְּחִירָה, וּמְכַרֵּיעַ וּמְכַלֵּל הַכֹּל בִּימִין.
And with this Aharon would enter the Holy on Yom Kippur.	וּבְזֶה הָיָה בָּא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים.
And the main intent was to unify the Shechinah above—that the Divinity dwelling below (<i>Nun</i> = Shechinah) would ascend and be bound with the supernal light.	וְעֶשֶׂר הַכּוֹנֵנָה – לִיחָד הַשְּׂכִינָה לְמַעְלָה, שְׂאֵלֶהוּתוֹ הַשּׁוֹכֵן בַּתְּחִתּוֹנִים, נו"ן = שְׂכִינָה, תַּתְּעֲלָה וְתִתְקַשֵּׁר בְּאוֹר שְׂלִמְעָלָה.
And this is: “All her glory”—all the essence of glory is “the king’s daughter inward”—meaning that the king’s daughter, the Shechinah, is connected inward to the supernal secret.	וְזֶהוּ: כָּל כְּבוֹדָה – כָּל עֵינָהּ הַכְּבוֹד הוּא: בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה – שְׂמִתְשָׁרִין בַּת מֶלֶךְ, הַשְּׂכִינָה כְּבִיכּוֹל, פְּנִימָה בְּסִטְרָא עֲלִיּוֹן, וּמִתְעַלּוֹת כָּל הַמְדַּרְגּוֹת עִמָּה.
And this is: “Alef Binah Gomel Dalim”—meaning, study <i>Binah</i> , how to do kindness to <i>dalim</i> (lower levels)—to raise and connect them to Binah above.	וְזֶהוּ: אֵלֶּיךָ בִּינָה גּוֹמֵל דָּלִים – רָצוֹן לְוִמֵּר: שְׂתַלְמֵד בִּינָה – אֵיךְ לְגַמּוֹל חֶסֶד עִם דָּלִים, מְדַרְגּוֹת הַתְּחִתּוֹנִים – לְהַעֲלוֹתָם וּלְקַשֵּׁרָם בְּתִבּוֹנָה לְמַעְלָה.
And this is what is called <i>ketores</i> (incense), from the word <i>kesher</i> (connection)—to bind and unify the king’s daughter upward, inward, to the place of concealment and solitude, which is called <i>bad</i> .	וְזֶהוּ הַנִּקְרָא קִטְרֶת, לְשׁוֹן קִישׁוֹר, שְׂמִתְשָׁרִים וּמִנְחָדִים אֶת בַּת מֶלֶךְ לְמַעְלָה, פְּנִימָה, מְקוֹם הַסִּטְרָא וְהַבְּדִידוּת, "הַנִּקְרָא בַּד".
And it draws from Binah to the lower levels—this is B–D : <i>Beis</i> alludes to <i>Binah</i> , <i>Daled</i> to the levels of the lowly.	וּמִשְׁכִּיכִים מִבִּינָה לְמְדַרְגּוֹת הַדָּלִים – זֶהוּ ב"ד – ב' רֹמֵז לְבִינָה, ד' הֵם מְדַרְגּוֹת הַדָּלִים.

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

And the Shechinah is called “mother,” like “as a man whom his mother comforts”—which is interpreted regarding the Oral Torah.	וְנִקְרְאתָ הַשְׁכִּינָה בְּחֵינַת "אֵם", כְּמוֹ (יִשְׁעָיָה ס"ו, י"ג): כְּאִישׁ אֲשֶׁר אָמוֹ תִּנְחָמֶנּוּ – הַנִּדְרָשׁ עַל תּוֹרַה נִשְׁבְּעֵל-פֶּה.
And so too: “If you call Binah your mother”—they are the mothers.	וְכֵן: אֵם לְבִינָה תִקְרָא – הֵם אֲמָהוֹת.
And therefore they interpreted in the above Midrash: I have only the Patriarchs—how do I know [to include] the Matriarchs? Scripture says: <i>bad be'vad</i> —alluding to the two mothers above.	וְלָכֵן דָּרָשׁוּ בַּמִּדְרָשׁ הַנ"ל: אֵין לִי אֱלָא אָבוֹת – אֲמָהוֹת מִנֵּיִן? – תִּלְמוּד לומֵר: בַּד בְּבַד, הָרוּמָז לְשָׁנֵי אֲמָהוֹת הַנ"ל.

[NOTE: Summary of the Discourse]

This profound discourse by **Reb Menachem Nachum of Chernobyl** explores the mystical dynamics of Divine service as reflected in the Avodah of **Yom Kippur**, particularly the symbolism of the three offerings: **a bull (par)**, **a ram (ayil)**, and **two goats (se'irim)**. Each corresponds to the spiritual legacy and inner essence of one of the **Avos (Patriarchs)**—Avraham, Yitzchak, and Yaakov.

1. The Journey of the Soul: Lech Lecha

The discourse opens with a Midrashic interpretation of **Lech Lecha** as an instruction to the **soul** (נשמה), which originates from a lofty source (*Av-Ram*, א"ב ר"ם), urging it to return to its root. The soul's descent into physical birth—from a "putrid drop"—mirrors the **Divine contraction from Ayin to Yesh**, from boundlessness to form. The soul's task is to **reconnect to the root of Chochmah (Yud)**—wisdom—thereby reversing the descent.

2. Avraham — Chochmah / Chesed / Par

Avraham represents **Chochmah (Wisdom)** and **Chesed (Kindness)**. His spiritual path makes him a **chariot for Divine revelation**. The offering of the **bull (par)** symbolizes his energy to elevate and sweeten materiality. The phrase “וְהָיָה בְּרָכָה” reflects that through his level, all spiritual structure concludes and is sealed, as “Chochmah gives life to those who possess it” (Koheles 7:12).

3. Yitzchak — Binah / Gevurah / Ayil

Yitzchak is associated with **Binah (Understanding)** and **Din (Judgment)**. The **ram (ayil)** offering in his merit addresses the challenge of **foreign thoughts**. The discourse reframes these "distractions" as **sparks yearning to return to their Divine root**. Thus, “רַבּוֹת מִתְשַׁבּוֹת בְּלֵב אִישׁ” is not a blockage but a Divine **invitation to sweeten judgments at their root** through Binah.

4. Yaakov — Daas / Tiferes / Se'irim

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

Yaakov represents **Daas (Knowledge)**, the realm of **choice**. In the **Zohar**, Daas is referred to as "**Miskala**"—the tongue of the scale—which mediates between right and left (kindness and judgment). This is symbolized by the **two goats** on Yom Kippur: one for Hashem (right), one for Azazel (left). Through the inner function of Daas, even the left side (Azazel) is ultimately sweetened and reintegrated, removing any permission from the accuser (Satan) to prosecute.

5. Unity of the Shechinah — The Inner Purpose

The deeper purpose of the Yom Kippur service is to **unify the Shechinah (Divine Presence)** with its source, drawing it inward and upward—"Kol kevudah bas melech penimah". This is likened to the **Ketores (incense)**, from the root כ.ט.ק. meaning "**binding**"—connecting the lower feminine presence (*Shechinah*) with the hidden upper light. The letters **B-D (בד)** symbolize **Binah** and the **Dal (poor/lowly)** levels—hinting at the **role of Torah Sheba'al Peh** and the **mothers** in lifting fallen sparks.

Practical Takeaway

1. **Foreign thoughts during prayer** are not always obstacles—they may be **Divine sparks** sent to you for **elevation and healing**. Instead of fighting them, use **conscious reflection (Binah)** to trace them back to their source and sweeten them in holiness.
2. The **soul's journey** is not to escape the world, but to **sanctify it**—to descend into the finite and reattach to its origin in **Chochmah**. Every Jew is capable of becoming a **merkavah (chariot)** for the Divine, like the Avos.
3. **Balance** is essential. Through the attribute of **Daas**, we are empowered to choose rightly, reconcile opposites, and bring even the harshest elements (**Samael, judgments, Azazel**) into the fold of holiness.
4. **Yom Kippur's power** lies not just in forgiveness, but in **cosmic alignment**—uniting Heaven and Earth, right and left, masculine and feminine, **revealed and concealed**.
5. Through Torah—especially **Torah Sheba'al Peh**, connected with the mothers—we gain access to **Binah**, the womb of spiritual transformation.

Chassidic Story: Rabbi Menachem Nachum of Chernobyl

Source: *Shivchei HaBesht*, *Toldos* on Meor Einayim (oral tradition preserved in Chernobyl lineage)

Once, Rabbi Nachum of Chernobyl was visiting a simple village where many Jews were illiterate and poor. On Yom Kippur, he noticed one man weeping uncontrollably during the Avodah section, despite being unable to read Hebrew.

Menachem Nachum of Chernobyl

Me'or Einayim

Parshas Acharei Mos

After the fast, the Rebbe approached him and asked what moved him so. The man replied, "I don't know the prayers, Rebbe. But when I saw the goats described in the machzor, I remembered how my own goats often fight—and yet they come together in the barn at night. I prayed that Hashem would gather all His scattered children the same way and bring us home."

The Rebbe turned to his students and said, "This is the *Daas* I've been teaching you. This man sweetened the left with the right, just like the se'ir l'azazel and the se'ir laHashem. He made the Shechinah a barn for peace." **END NOTE]**